

Platform Ordening en Ondergrond

Edith Boonsma

Nederlands kenniscentrum
voor **ondergronds bouwen** en
ondergronds ruimtegebruik

Datum 18 maart 2015

Vanuit dit platform op de kaart gezet:

Platformoverleg Ordering & Ondergrond

- Hechte groep
- Agendasettend
- Pro actief

Regie op de Ondergrond

- Vraagstuk
- Handreiking gemaakt
- Praktijkproject bezocht (A2 Maastricht)
- Den Haag pakt door!

Businesscase van de ondergrond

- Praktijkproject bezocht, daar probleem geconstateerd
- Partijen betrokken
- voorzet voor plan van aanpak gemaakt
- nu een stap verder!

Werken vanuit de praktijk

Nieuwe aanpak ministerie IenM

Kennisinfrastructuur

Drie pijlers:

- Kennisvragen - Actuele gezamenlijke kennisagenda (Rijk & decentrale overheden)
- Kennisontwikkeling - Kennisprogramma Bodem & ondergrond
- Kennisdoorwerking - BRO, Informatiehuis bodem & ondergrond, Bodempool, Gilde 2.0

Thema's programma

Relevante thema's:

- Klimaat, water en energie
- Circulaire economie
- Ondergrondse infrastructuur
- Bodemkwaliteitszorg
- Informatievoorziening
- Ruimtelijke inrichting en beheer van de bodem en de ondergrond

Kennisagenda:

- Geactualiseerde Kennisagenda bodem & ondergrond (zomer 2015)

Werkwijze

Kern:

- Geen centrale sturing, geen centrale financiering/programmagemelden
- Bottom-up: probleemeigenaren aan zet
- Komen tot projectvoorstellen in de vorm van business cases
- Genereren kosteneffectieve oplossingen, slimme combinaties
- Partijen moeten elkaar weten te vinden, ook met eigen middelen
- Combinaties publiek en privaat: Rijk en decentrale overheden kunnen daarin partner zijn, nemen dan eigen budget mee

IenM:

- ... wil faciliteren dat partijen elkaar weten te vinden (makelaarsrol)
- ... wil participeren met eigen budget
- ... wil stimuleren dat koppelingen worden gelegd met EU-programma's (H2020)

KIBO

Eén van de onderdelen van de pijler “kennisontwikkeling” is het Kennis en innovatie programma Bodem en Ondergrond (KIBO).

COB is gevraagd als assembleur voor het thema ondergrondse infra.

Concreet betekend dat:

- Vanuit het KIBO wordt 25 % projectsubsidie verstrekt. Die bijdrage is om het project op te plussen zodat kennis wordt ontwikkeld, vastgelegd, verspreid etc.
- De voorstellen moeten in overeenstemming zijn met de Kennisagenda die nu wordt gemaakt (oplevering mei 2015).

Stand van zaken:

Gisteren is het conceptplan gereed gekomen, we staan in de startblokken.

Eerste businesscase

Vanuit het KIBO is gevraagd naar substantiële projectvoorstellen. Vandaar dat wij een 'kapstok' over een aantal logisch bij elkaar passende project ideeën hebben gelegd en werken aan een samenhangend voorstel, dat als thema heeft duurzaam assetmanagement.

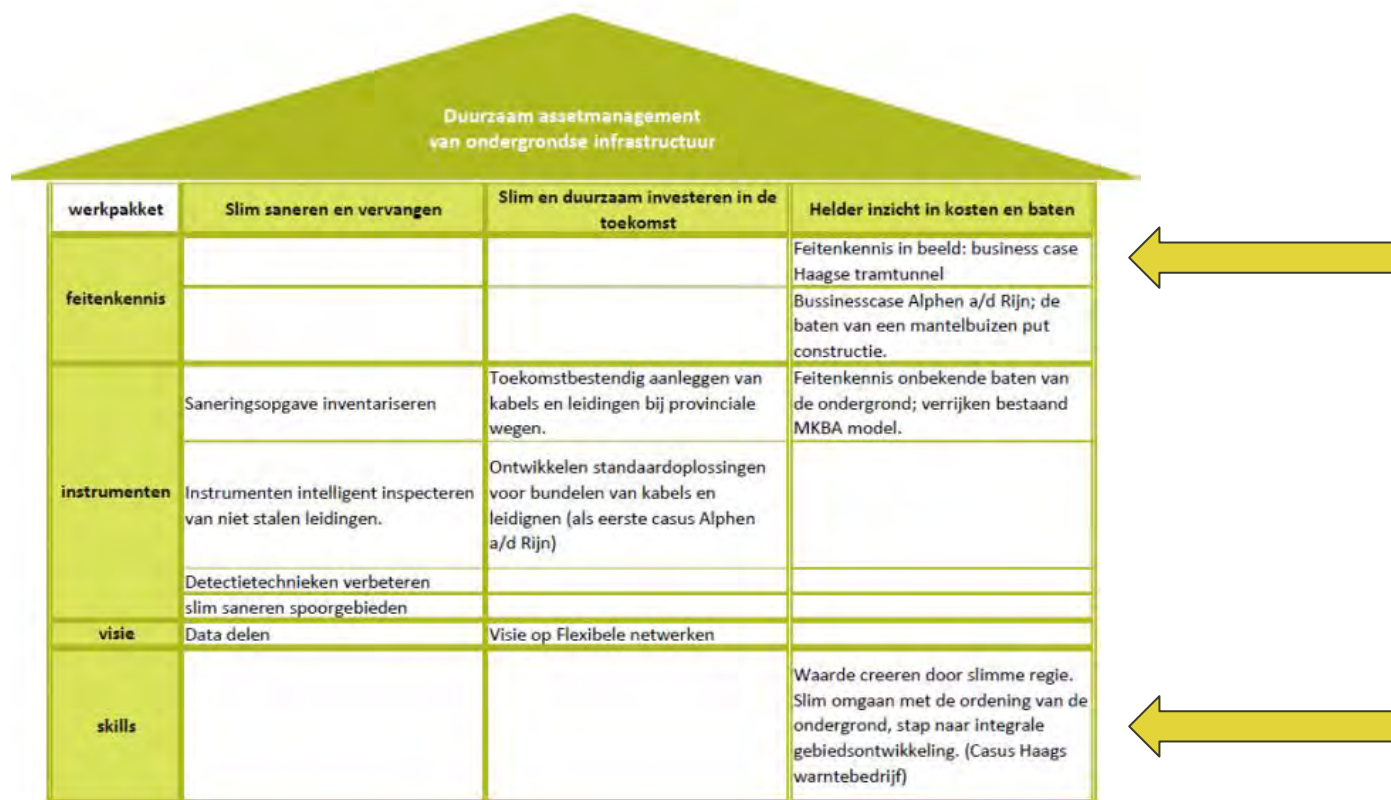
Duurzaam assetmanagement van kleine ondergrondse infrastructuur

Met als doelstelling:

Maatschappelijke waarde maximaliseren, nu en in de toekomst, met minimale maatschappelijke kosten door:

- Slim saneren en vervangen
- Slim investeren
- Helder inzicht in kosten en baten

Met de onderliggende werkpakketten

Daar zijn de projecten weer.....

Regie op de
Ondergrond

Straks John Nieuwmans aan het woord

Businesscase
van de
ondergrond

Lidwien Besselink schrijft projectplan dat is gericht op 2 sporen:

Spoor 1: leergeschiedenis casussen (tramtunnel als voorbeeld)
Spoor 2: feitenkennis en methodieken (verrijken MKBA)

Aanmelden als deelnemer kan!

Dank voor uw aandacht!

Voorstel

Werksessies Baten van ondergronds bouwen

Aanleiding

De waarde van ondergronds bouwen kent veel dimensies. Enerzijds de maatschappelijk waarde die, zowel ondergronds als bovengronds, wordt gegenereerd in de vorm van nieuwe mogelijkheden die ontstaan. Anderzijds de economische waarde, die zowel ondergronds als bovengronds ontstaat, door een toename van economische bedrijvigheid of winst in reistijden. De directe kosten van ondergronds bouwen lijken of zijn soms hoog, maar op het gebied van duurzaamheid, ruimtelijke opgaven (meervoudig ruimtegebruik) en kwaliteit van de leefomgeving kan de winst groot zijn.

Ondergronds bouwen biedt dus veel kansen, maar die worden vaak niet volledig herkend en benut. Wie wil er eigenlijk investeren in ondergrondse bouwprojecten? Om meer projecten à la de tramtunnel Den Haag te realiseren zouden we de baten vanuit een veel breder, duurzaamheidsperspectief moeten beschouwen. De ondergronds bouwen-projecten leiden tot een verbetering van de leefomgevingskwaliteit, meer economische bedrijvigheid en het opheffen van barrières in steden. Baten zijn dan een verbetering van de gezondheid van de stedelingen en nieuwe batenhouders dus bijvoorbeeld de ziektekostenverzekeraars. Om de baten van ondergronds bouwen volledig in beeld te krijgen moeten we dus breder gaan denken!

Opzet onderzoeksvoorstel

Het COB heeft het initiatief genomen om samen met partijen een onderzoek gaan uitvoeren gericht op het in beeld brengen van de bekende en onbekende baten van ondergronds bouwen en inzichtelijk maken hoe deze baten kunnen worden gekwantificeerd.

In de onderzoeksopzet worden twee sporen onderscheiden (zie onderstaand schema). Spoor 1 is gericht op het vastleggen van de ervaringen van gerealiseerde projecten (leergeschiedenis) met een doorkijk naar mogelijke nog te realiseren projecten. Spoor 2 richt zich op het verzamelen van de benodigde feitenkennis om de uit te voeren MKBA of een andere lichtere vorm van batenonderzoek te voeden met de juiste kringtallen. Binnen spoor 2 wordt onderzocht hoe de beschikbare methodieken helpen om de bekende en onbekende van de ondergrond in beeld te brengen en daarmee nieuwe batenhouders te ontdekken om vervolgens te bekijken hoe deze batenhouders projecten mee kunnen financieren. Zodat de vraag "Wie wil er investeren in een ondergronds bouwproject?" positief gaat worden beantwoord.